

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 11. 2025, sp. zn. 28 Cdo 2638/2025, ECLI:CZ:NS:2025:28.CDO.2638.2025.1

Číslo: 50/2026

Právní věta:

Za procesní úkony učiněné od 1. 1. 2025 náleží v případech, na které by dopadal § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., účastníku řízení, jenž není zastoupen zástupcem ve smyslu § 137 odst. 2 o. s. ř., paušální náhrada hotových výdajů ve smyslu § 151 odst. 3 o. s. ř. ve výši 450 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu aplikovaného per analogiam.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 18.11.2025

Spisová značka: 28 Cdo 2638/2025

Číslo rozhodnutí: 50

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Bezdůvodné obohacení, Náklady řízení

Předpisy: čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod

§ 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb.

§ 151 odst. 3 o. s. ř.

§ 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb.

§ 2999 o. z.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 26. 5. 2025, sp. zn. 8 Co 328/2024, a uložil žalovanému, aby zaplatil žalobkyni náhradu nákladů dovolacího řízení 450 Kč.

1. – 20. [...]

Pozn. redakce: pro účely publikace cit. usnesení vynechány odst. 1. až 20. odůvodnění

21. O náhradě nákladů dovolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 243c odst. 3, § 224 odst. 1, § 151 odst. 1, části věty před středníkem, a § 146 odst. 3 o. s. ř. s tím, že dovolání žalovaného bylo odmítnuto a žalobkyně, jež nebyla v dovolacím řízení zastoupena zástupcem ve smyslu § 137 odst. 2 o. s. ř., k tomuto dovolání podala vyjádření. V souladu s § 151 odst. 3 o. s. ř. jí proto náleží náhrada hotových

výdajů v paušální výši stanovené zvláštním právním předpisem. Zmíněným předpisem je vyhláška č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu, jejíž § 2 odst. 3 stanoví, že má tato náhrada činit 300 Kč.

22. Nelze ovšem přehlédnout, že vzpomínanou paušální náhradu hotových výdajů nezastoupeného účastníka zákonodárce zavedl, aby bylo odstraněno – Ústavním soudem kritizované (srovnej nálezná pléna Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. [Pl. ÚS 39/13](#)) – nerovné zacházení s účastníky zastoupenými zástupcem dle § 137 odst. 2 o. s. ř. a účastníky takovým zástupcem nezastoupenými [viz důvodová zpráva k zákonu č. 139/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon)]. Paušální náhrada hotových výdajů nezastoupeného účastníka byla přitom stanovena ve výši 300 Kč proto, že právě takovou náhradu za hotové výdaje dříve přiznával § 151 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 13 odst. 3 advokátního tarifu (ve znění účinném do 30. 6. 2018), respektive § 13 odst. 4 advokátního tarifu (ve znění účinném od 1. 7. 2018 do 31. 12. 2024), účastníku zastoupenému advokátem.

23. Jestliže § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2025 stanoví, že náhrada za vnitrostátní poštovné, místní hovorné a přepravné přísluší ve výši 450 Kč, představovalo by přiznávání náhrady týchž výdajů nezastoupenému účastníku toliko ve výši 300 Kč návrat k bezdůvodnému rozlišování mezi stranami civilního sporu podle toho, zda jsou, či nejsou zastoupeny zástupcem ve smyslu § 137 odst. 2 o. s. ř. Nejvyšší soud, jenž se v souladu s čl. 89 odst. 2 Ústavy cítí nadále vázán nosnými důvody plenárního nálezu sp. zn. [Pl. ÚS 39/13](#), proto pokládá § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb. jakožto podzákonného předpisu za neaplikovatelný pro rozpor s čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (k postupu obecného soudu při zjištění nesouladu podzákonného právního předpisu s ústavním pořádkem srovnej např. nálezná Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2021, sp. zn. [II. ÚS 2925/20](#), bod 55). Takto vzniklou mezeru v právu je pak zapotřebí vyplnit analogickou aplikací předpisu svou povahou a účelem nejbližšího, tj. § 13 odst. 4 advokátního tarifu, a nezastoupenému účastníku přiznat v situacích, na něž by jinak dopadal § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., srovnatelnou náhradu, jaká by za shodných okolností náležela straně zastoupené advokátem (shodně viz Jäger, M. Zapomenutá vyhláška? Soudní rozhledy, 2025, č. 7-8, s. 229).

24. Tyto úvahy vedly Nejvyšší soud k závěru, že je žalobkyni za vyjádření k dovolání podané po 1. 1. 2025 nutno přiznat na základě § 151 odst. 3 o. s. ř. paušální náhradu hotových výdajů ve výši 450 Kč.